

– Та це наче хліб! – здивувалася Лапуня. – Як називається дерево, печені плоди якого такі смачні?

– Ми називаємо його хлібним. П'ять-шість таких дерев годують всю сім'ю протягом року.

На сьомий день подорожі Зернятка досягли найвологішого місця на нашій планеті – містечка Черапунджі, що у перекладі означає „домівка хмар”.

– Найвологіше місце на нашій планеті? – недовіжливо перепитав Пустунчик, поглядаючи на безхмарне небо.

– Навіть не сумнівайся! Зараз сухий сезон, а із настанням вологого вітри мусони, що дмуть з Індійського океану, принесуть стільки дощів, що годі на вулицю вийти. Де у вашій країні випадає найбільше опадів? – запитав Зерняток Шанкар.

– Містом дощів інколи називають Львів. Там випадає майже 700 мм опадів за рік, – відповів Розумник.

– Всього лиш! А у Черапунджі щороку випадає більше 11 тисяч міліметрів, а у 1994 році випала рекордна навіть для цієї місцевості кількість – понад 24 тисячі міліметрів.

– Я покажу вам іще одну місцеву цікавинку, – промовив Шанкар і попрямував до ущелини, на обох краях якої росли два дерева. Довгі корені дерев переплелися й утворили справжній міст над прірвою.

– А він не провалиться під нами? – засумнівався Пустунчик, не наважуючись перейти на іншу сторону.

– Не бійтеся. Каучуковий фікус, коріння якого утворили цей природний міст, дуже міцний, – заспокоїв Зерняток Шанкар. – Він пружний. Направляючи коріння дерева, місцеві мешканці спорудили багато мостів, які з часом лише міцнішають.

– Дивовижна країна! Одне дерево утворює цілий ліс, інше – мости, ще на одному ростуть хлібини! – вражалася Лапуня.

Покинувши Черапунджі, Зернятка дісталися до країни Непал, що на півночі межує з Індією. Їх очікувала найвища вершина нашої планети – Єверест.

Передплатний індекс 89454

Головний редактор:
Дарія Біда, тел.: (032) 236-71-24,
e-mail: dabida@mis.lviv.ua

Заступник головного редактора:
Світлана Вольська,
e-mail: svitlana300@gmail.com

Дизайн і верстка: Каріне Мкртчян-Адамян

Підписано до друку 26.01.14,
формат 60x84/8.
Друк офсетний. Наклад 12 000 прим.
Адреса редакції: 79038, м. Львів,
а/с 9838. Надруковано в друкарні
ТОВ "Видавничий дім „УКРПОЛ”.

Юний еколог

(твоє ім'я та прізвище)

№5/2016
БЕРЕЗЕНЬ

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ТЕМАТИЧНА ПРИРОДНИЧА ГАЗЕТА ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ

Чудеса Індонезії

– Нарешті я зігріюся, – зрадів Пустунчик, підставляючи обличчя промінню Сонця. – Від згадки про подорож Антарктидою мені досі мороз по шкірі.

Корабель, на якому Зернятка покинули Білий континент, перетнув південний тропік та взяв курс на найбільшу острівну країну світу – Індонезію. До складу цієї країни входить понад 17 000 островів Малайського архіпелагу, розташованих по обидва боки екватора. Корабель зупинився поблизу невеликого острова для поповнення запасів води та фруктів, і Зернятка зійшли на берег. Поки Розумник та Лапуня прогулювалися узбережжям, Пустунчик помчався за великим красивим метеликом і зник у чагарнику. Незабаром звідти почувся розпачливий зойк, а згодом стрімголов вилетів Пустунчик, волаючи:

– Мерщій тікайте! За мною женуться справжні динозаври!

Побачивши двох великих ящерів, що вибігли на берег, Розумник схопив за руку розгублену Лапуню і приєднався до Пустунчика.

– Що це за чудовиська, яким я ледь не дістався на обід? – запитав захеканий Пустунчик капітана корабля.

– Це варани, знамениті дракони острова Комодо, біля якого ми пришвартувалися. Пробачте, що не попередив вас та наразив на небезпеку, – відповів капітан.

– Невже дракони насправді існують? – округлив очі Пустунчик.

– Та ні, це просто дуже великі ящери завдовжки 3 м та масою понад 60 кг. Драконами їх прозвали за зовнішній вигляд, – пояснила Лапуня.

– Що їдять ці чудовиська? – поцікавився Пустунчик, уважно розглядаючи варанів, які походжали на березі.

– Менші поїдають птахів, рибу, крабів, черепах та змії. А великі нападають на кіз, оленів та навіть буйволів. Вони збивають жертву з ніг ударом хвоста і кусають. В організм жертви потрапляє отрута та бактерії, які є у слині варана, – пояснила Лапуня, і додала: – Інколи від укусів варанів гинуть люди.

– І багато тут цих чудовиськ? – поцікавився Пустунчик.

– Майже 5000, – продемонстрував енциклопедичні знання Розумник.

– Справжній парк юрського періоду, пливімо краще далі!

Корабель долав Зондську протоку між островами Ява та Суматра. Розумник звернув увагу друзів на скелі, що виступали із води.

– Погляньте, перед вами залишки вулкану Кракатау. Під час його виверження у 1883 році відбувся вибух, звук якого було чути на відстань до 5 000 км. Це найгучніший звук, зафіксований на планеті Земля, – пояснив Розумник.

– Я думав, що найгучніший звук від вибуху атомної бомби, – дивувався Пустунчик.

– Та ні, сила вибуху Кракатау в сотні разів більша.

– Сподіваюся, зараз нам ніщо не загрожує? – занепокоїлась Лапуня.

– Ні, проте в майбутньому катастрофа може повторитись, адже на місці колишнього вулкану утворився новий – Анак Кракатау. Анак перекладається як „дитя“, а усі діти дуже непередбачувані, – посміхнувся Розумник.

Дізнавшись, що Зернятка хочуть піднятися на найвищу вершину світу Еверест, капітан корабля висадив їх на узбережжі Індії. В порту Зернятка познайомилися із індусом на ім'я Шанкар – „Той, хто приносить удачу“. Для подорожі Шанкар порекомендував обрати прирученого індійського слона – слухняну тварину, яка є чудовим транспортом, помічником у польових роботах та в будівництві.

– Нарешті!!! Я усе життя мріяв покататись на такому велетні, – радісно вигукнув Пустунчик, зручно вмощуючись поряд з друзями у невелику кабінку на спині слона.

Дорогою слон зривав хоботом листя та молоді пагони дерев і ласував ними. Він пив воду, а потім, набравши її у хобот, влаштовував Зерняткам холодний душ.

– Скільки їжі потрібно такій тварині? – звернулась до Шанкара Лапуня.

– Щодня дорослий слон з'їдає 220–230 кг їжі і випиває 120 л води, – відповів той.

Поблизу невеликого храму Зернятка зустріли чоловіка, який пильно вдивлявся під ноги і щось змітав пальмовими гілками.

– Дивак! Навіщо він підмітає дорогу? – здивувався Розумник.

– Це монах. Він сповідує релігію джайнізм, – пояснив Шанкар. – Вона забороняє вбивати будь-яких живих істот, навіть комах.

Тому монах змітає мурашок та жучків, щоб ненароком на них не наступити. Ці монахи не обробляють землю, щоб не пошкодити черв'яків. Вони не розпалюють вогнище під відкритим небом, щоб не загинули комахи, які летять на світло. Всі вони – вегетаріанці.

– А ось і для нас їжа, – сказав Шанкар, зупинивши слона під невисоким деревом. На ньому росли плоди овальної форми, схожі на невеликі дині. – Зривайте ті, що мають бурий відтінок, – звернувся він до Зернят.

Мандрівники зупинилися на привал. Шанкар розпалив багаття і поклав декілька плоских каменів на розпечене вугілля. Він розрізав плоди, зірвані у дозорі, на невеликі частини та поклав їх на гаряче каміння.

– Погляньте, який чудернацький ліс, – Пустунчик показав на дерева, з гілок яких звисало коріння.

– Це не ліс, а лише одне дерево, – ошелешив друга Розумник.

– Не може бути! – не йняв віри Пустунчик, походжаючи між чисельними стовбурами, які росли один біля одного. – Та тут заблукати можна!

– Це бенгальський фікус або баньян. Корені, що звисають із гілок, досягають ґрунту, проростають і перетворюються на стовбури, від яких відростають нові гілки та нове коріння. Великий баньян, що росте в Індії, має 2 880 стовбурів.

– Агов, мандрівники, чи не бажаєте підкріпитись? Їжа уже готова, – пролунав голос Шанкара.

